

توماس اسپرینگز

فهم نظریه های سیاسی

ترجمه

فرهنگ رجایی

فهرست

۱۱۹	مقدمه مترجم بر ویراست دوم
۱۱۹	مقدمه مترجم
۱۲۱	پیشگفتار
۱۲۲	گفتار نخست
۱۲۶	درآمد: سیاست و نظریه‌های سیاسی
۱۲۷	هدف و وسیله در سیاست
۱۲۹	غایت و تناسب نظریه‌های سیاسی
۱۳۱	روش‌های فهم نظریه‌های سیاسی
۱۳۶	«منطق درونی» در مقابل «منطق بازسازی شده»
۱۳۹	مطالعه آثار کلاسیک
۱۴۲	نظریه سیاسی: چارچوبی پویا

فهرست

۹	یادداشت مترجم بر ویراست دوم
۱۱	مقدمه مترجم
۱۵	پیشگفتار
۱۷	گفتار نخست
۱۷	درآمد: سیاست و نظریه‌های سیاسی
۱۸	هدف و وسیله در سیاست
۲۱	غایت و تناسب نظریه‌های سیاسی
۲۸	روش‌های فهم نظریه‌های سیاسی
۳۰	«منطق درونی» در مقابل «منطق بازسازی شده»
۳۴	مطالعه آثار کلاسیک
۳۷	نظریه سیاسی: چارچوبی پویا

گفتار دوم

۴۳	بحران و مشاهده بی‌نظمی
۴۵	اجتماعی کردن و «براندازی»
۵۱	مشاهده بی‌نظمی
۵۷	نیکولو ماکیاولی و بحران ثبات
۵۹	تامیس هابز و بحران اقتدار
۶۲	جان لاک و بحران مشروعیت
۶۴	فیلسوفان روشنگر و بحران «رژیم کهن»
۶۵	ادموند برک و بحران مدنیت
۶۷	کارل مارکس و بحران نظام سرمایه‌داری
۶۹	ژان ژاک روسو و بحران برابری اخلاقی
۷۲	افلاطون و بحران عدالت آتنی

گفتار سوم

	تشخیص درد
۷۹	علل و درمان‌ها
۸۰	مسائل عمومی در مقابل مسائل فردی
۸۲	علل طبیعی در مقابل علل مصنوعی
۸۹	مشکل نادانی: تامیس پین در مقابل ادموند برک
۹۳	مشکل پرخاشگری: تشخیصی بدبینانه
۹۵	مشکل پرخاشگری: ریشه‌یابی خوش‌بینانه‌تر
۱۰۰	تشخیص‌های مختلف و برداشت‌های مسلکی
۱۰۷	دیگر موضوع‌های مرحله تشخیص
۱۱۰	«وضع طبیعی» به‌عنوان ابزار تشخیص علل
۱۱۳	موضوع تشخیص در مناظره سیاسی معاصر
۱۱۶	

گفتار چهارم

۱۱۹	نظم و خیال، بازسازی جامعه
۱۱۹	از هم پاشیدگی و بازسازی
۱۲۱	کارکردهای آرمان‌شهر
۱۲۴	پویایی عمل بازسازی
۱۲۶	هنجارها: الگوهای نظم
۱۲۷	کشف و نوآوری در بازسازی
۱۲۹	جنبه وجودی بازسازی
۱۳۱	انواع بازسازی نظری
۱۳۶	افلاطون و جامعه مبتنی بر عدالت
۱۳۹	بنیان‌گذاران جامعه امریکا و آزادی بسامان
۱۴۲	تامیس هابز و جامعه امن
۱۴۳	ژان ژاک روسو و جامعه اخلاقی
۱۴۵	اریش فروم و جامعه عاقل
۱۴۵	کارل مارکس: بعد از انقلاب
۱۴۸	بازسازی: زمینه تاریخی و ارتباط همیشگی

گفتار پنجم

۱۵۳	راه درمان
۱۵۴	سایه روشن تجویزی حقایق
۱۵۷	رابطه بین «هست» و «باید»
۱۶۱	پیچیدگی داده‌ها
۱۶۳	افق قابلیت‌ها
۱۶۴	محدودیت امکانات
۱۶۷	محدودیت‌های ضرورت
۱۷۴	واقعیت‌ها و اوهام

۱۸۱	«واقعیات دردسرساز»	
۱۸۴	تدابیر و اولویت‌ها	۲۱۱
۱۸۷	تجویزها به‌عنوان نظرات دوران‌دیشانه	۲۱۱
۵۱	گفتار ششم	۱۶۱
۵۷	نتیجه، بینش، درمان و سرآمد علوم	۲۱۱
۱۸۹	تحقیق نظری	۲۱۱
۱۸۹	الگوها	۲۱۱
۱۹۲	سرآمد علوم	۱۶۱
۱۹۵	بینش درمانی و عقل عملی	۲۱۱
۱۹۸	نمایه	۲۱۱
۲۰۱		۲۱۱

یادداشت مترجم بر ویراست دوم

از زمان نشر کتاب **فهم نظریه‌های سیاسی** در سال ۱۳۶۵ نه فقط «اهل تمیز و انصاف... دیده عیب‌ساز را سرمه پرده‌پوشی» کشیدند، بلکه با واسطه و بی‌واسطه نگارنده این سطور را تشویق و ترغیب نمودند. در واقع، استقبال اهل علم، اساتید و دانشجویان رشته سیاست باعث شد که انگیزه بازبینی و ویراست جدیدی از ترجمه پیدا شود، به‌ویژه که در زمان چاپ اول این متن مهم مترجم حضور نداشت و همت ناشر و محبت همکاران متن را به زیور طبع آراست.

از سوی دیگر، تدریس چند سال گذشته در ایران و مباحث کلاس‌های درس باعث شد که نیاز به انتشار جدید کتاب بیشتر احساس گردد. به همین دلیل، متن کاملاً بازبینی و ویرایش جدید شد. ناشر با سخاوت و علاقه توافق کرد که زحمت و هزینه حروف‌چینی و لیتوگرافی جدید را بپذیرد و همکاری نماید تا ویراست حاضر به صورت جدیدی منتشر گردد. پس، متن حاضر در واقع چاپ دوم نیست و باید ویراست تازه‌ای از کتاب جالب و آموزنده **فهم نظریه‌های سیاسی** تلقی گردد. البته، عنوان «فهم نظریه‌های سیاسی» تا حد بسیار زیادی افق عظیمی را که

محتوای کتاب می‌تواند شامل شود محدود می‌کند. فهم نظریه‌های سیاسی چارچوبی نظری، فلسفی، منطقی و کاربردی ارائه می‌دهد که به کمک آن می‌توان منطق درونی هر نوع نظریه‌پردازی را، خواه در زمینه سیاست، اقتصاد، اجتماع، تربیت و خواه اخلاق، کشف نمود. تنها دلیل این‌که در مثال‌ها و تحلیل‌ها اکثراً از میراث تاریخ اندیشه سیاسی استفاده شده این است که مؤلف استاد فلسفه سیاسی است. در حالی که به‌سادگی می‌توان از حوزه‌های اقتصاد، کلام، فقه، تاریخ، جامعه‌شناسی و یا هر رشته دیگر از معرفت بشری مثال آورد.

جا دارد سپاس خود را از ناشر محترم به دلیل علم‌خواهی و فرهنگ‌دوستی و نحوه برخورد احترام‌آمیز با اربابان قلم و دانشوران و از همه ملموس‌تر رفتار همدلانه و همکارانه در باب نشر ابراز دارم. همچنین، از دوستان و همکاران و دانشورانی که با نظرات خود غنی‌تر شدن این متن را موجب شدند تشکر کنم.

فرهنگ رجایی

تهران، بهمن ۱۳۷۰

مقدمه مترجم

کتاب حاضر روش پژوهش و جستار در اندیشه‌های سیاسی است، ضمن آن‌که در صفحات مختلف کتاب به اندیشه ناب سیاسی هم فراوان برخورد می‌کنیم. هدف مترجم نیز ارائه روش جستار در اندیشه‌های سیاسی برای خوانندگان فارسی‌زبان است.

اگر بنا باشد کتابی درباره اندیشه سیاسی ارائه شود، اولویت با ترجمه متون کلاسیک در این رشته است؛ یعنی آثار بزرگانی که در ایران کمتر مورد توجه قرار گرفته‌اند: اگوستین قدیس^۱ و هابز^۲ و لاک^۳ و برک^۴ از

۱. Augustine (۳۵۴-۴۳۰م)، فیلسوف مسیحی و پدر کلیسا و یکی از منابع عمده

تفکر مسیحی در غرب. کتاب شهر خدا (Civitas Dei) بزرگترین اثر اگوستین است.

۲. Thomas Hobbes (۱۵۸۸-۱۶۷۹)، فیلسوف انگلیسی. کتاب لویاتان معروفترین اثر اوست.

۳. John Locke (۱۶۳۲-۱۷۰۴)، فیلسوف انگلیسی. معروفترین اثر وی جستاری در فهم انسانی است.

۴. Edmund Burke (۱۷۲۹-۹۷)، سیاستمدار انگلیسی و از نویسندگان سیاسی قرن هیجدهم و از مخالفان سرسخت انقلاب کبیر فرانسه. اثر مشهور وی تفکراتی درباره انقلاب فرانسه است.